

Ch 2.1 – Shoftim & The Leadership of... Pinchas!?!?

2. רד"ק שם

ויעל מלאך יי' – תירגם יונתן: וסליק נביא בשליחות מן קדם יי'. ואמרו רז"ל כי פנחס היה זה הנביא.

“And the angel of the Lord went up” — Jonathan translated: ‘And a **prophet** went up... Our Rabbis of blessed memory said that this prophet was **Pinchas**.

1. תרגום יונתן ב:א

וסליק נביא בשליחות מן קדם יי' מן גלגל לבוכים...

And a prophet went up as a messenger from before the Lord, from Gilgal to Bochim.

Vayikra Rabbah I

The prophets were called *malakhim* – that is what is written: “He sent a *malakh* and took us out of Egypt...” (Numbers 20:16). Was it an angel? Was it not Moses? Why does it call him a *malakh*? It is because the prophets are called *malakhim*.

Similarly, “The *malakh* of the Lord ascended from Gilgal to Bokhim” (Judges 2:1) – was it an angel? Was it not Pinchas? Why does it call him a *malakh*? Rather, Rabbi Simon said: When the Divine Spirit would rest upon Pinchas, his face would shine like a torch.

The Rabbis say: What was Manoah’s wife saying to him? “a man of God came to me, and his appearance was like the appearance of an angel of God” (Judges 13:6). She thought that he was a prophet, but he was none other than an angel.

Rabbi Yoḥanan said: The general principle is derived from: “Haggai, the *malakh* of the Lord, on mission from the Lord, said” (Haggai 1:13).

3. ויקרא רבה (וילנא) פרשה א

נקראו הנביאים מלאכים, הָדָא הוּא דְכָתִיב (במדבר כ, טז): וְשָׁלַח מִלְאָךְ וַיֵּצֵאֵנוּ מִמִּצְרַיִם וְגו', וְכִי מִלְאָךְ ה' הָיָה וְהָלֹא מִשֶּׁה הָיָה, וְלָמָּה קוֹרָא אוֹתוֹ מִלְאָךְ, אֶלָּא מִפְּאֹן שְׁהַנְּבִיאִים נִקְרְאוּ מִלְאָכִים.

וְדְכָתִיבָהּ (שופטים ב, א): וַיַּעַל מִלְאָךְ ה' מִן הַגִּלְגָל אֶל הַבְּכִים, וְכִי מִלְאָךְ הָיָה וְהָלֹא פְנִיחָס הָיָה, וְלָמָּה קוֹרָא אוֹתוֹ מִלְאָךְ, אֶלָּא אָמַר רַבִּי סִימּוֹן פְּנִיחָס בְּשַׁעֲרֵי שְׁהִיָּתָה רוּחַ הַקֹּדֶשׁ שׁוֹרָה עָלָיו, הָיָה פְּנִי בּוֹעֲרוֹת פְּלִפְדִּים.

וְרַבְּנָן אָמְרִי אֲשֶׁתּוֹ שָׁל מְנוּחַ מָה הָיָתָה אוֹמְרַת לוֹ (שופטים יג, ו): [הנה] אִישׁ [ה]אֱלֹהִים בָּא אֵלַי וּמְרָאָהוּ כְּמְרָאָה מִלְאָךְ הָאֱלֹהִים, כְּסָבוּרָה בּוֹ שְׁהוּא נְבִיא וְאִינוּ אֶלָּא מִלְאָךְ.

אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן מִבֵּית אָב שְׁלֶחַן נִקְרְאוּ הַנְּבִיאִים מִלְאָכִים, הָדָא הוּא דְכָתִיב (חגי א, יג): וַיֵּאמֶר חֲגִי מִלְאָךְ ה' בְּמִלְאָכוֹת ה', הָא עַל כִּרְחֻךְ אֶתָּה לְמַד שְׁמִבֵּית אָב שְׁלֶחַן נִקְרְאוּ הַנְּבִיאִים מִלְאָכִים

and from that point onward he was the anointed priest for war, since he led the army against Midian.

7. חזקוני במדבר כה:יג

(יג) ברית כהנת עולם כל כהנים גדולים שהיו במקדש אפילו בתחלת בית שני היו מפנחס...
“A covenant of everlasting priesthood” — all the High Priests who served in the Temple, even at the beginning of the Second Temple, were descended from Pinchas...

4. עץ יוסף שם

ר"ל בנין אב של כל הדרשות האלו שהביאו כאן שנקראו הנביאים מלאכים הוא נלמד מדכתיב...

That is to say: the **general principle** (a *binyan av*) underlying all these interpretations that were brought here—where the prophets are called “angels”—is derived from the verse that states...

5. רלב"ג ב:א

וזה המלאך היה נביא - שלא יתכן שידבר מלאך יי' לרבים יחד בזה האופן...

“And this ‘angel’ was a prophet — for it is not possible that an angel of the Lord would speak to many people together in this manner.”

6. בכור שור במדבר כה:יג

(יג) והיתה לו ולזרעו אחריו ברית. שהיה משוח מלחמה מכאן ולהבא כי תחילת גבורתו היתה לשמים ומשם ואילך היה משוח מלחמה כי הוליד הצבא על מדין.

“And it shall be for him and for his descendants after him a covenant” — meaning that he would henceforth be the anointed one for war (*mashuach milhamah*). For the beginning of his act of zealotry was for the sake of Heaven,

”מלאך” בספר שופטים

”מלאכים ממש”

”שלוחי ה'” = נביאים

10. שופטים ו' - גדעון
 (יא) וַיָּבֵא מֶלֶאךָ יִקְוֹק וַיִּשָׁב תַּחַת הָאֵלֶּה אֲשֶׁר בְּעַפְרָה...
 (כא) וַיִּשְׁלַח מֶלֶאךָ יִקְוֹק אֶת־קָצָה מִמִּשְׁעֶנֶת אֲשֶׁר בְּיָדוֹ וַיִּגַע בְּבָשָׂר
 וּבַמִּצּוֹת וַתַּעַל הָאֵשׁ מִן־הַצּוּר וַתֹּאכַל אֶת־הַבָּשָׂר וְאֶת־הַמִּצּוֹת וּמֶלֶאךָ
 יִקְוֹק הֵלֵךְ מֵעֵינָיו : (כב) וַיֵּרָא גְדֵעוֹן בְּיַמְלֶאךָ יִקְוֹק הוּא ס
 וַיֹּאמֶר גְדֵעוֹן אָחֵה אֲ־דָגִי יִקְוֹק בְּיַעֲלֶכֶן רֵאִיתִי מֶלֶאךָ יִקְוֹק פָּנִים אֵל
 פָּנִים : (כג) וַיֹּאמֶר לוֹ יִקְוֹק שְׁלוֹם לְךָ אֶל־תִּירָא לֹא תָמוּת :

8. שופטים ה' – שירת דבורה
 (כג) אָזְרוּ מִרוֹז אָמַר מֶלֶאךָ יִקְוֹק ...

9. רד"ק שם
 אמר מלאך ה' - כמשמעו כי
נביאה היתה דבורה ועל פי
 הנבואה אמרה זה...

11. רד"ק שופטים ו:כג

(כג) שלום לך - המלאך אחר שעלה השמיעו הקול הזה כי ראה
 שהיה מפחד בדעתו כי היה מלאך :

12. שופטים יג - שמשון

(ו) וַתִּבֶּא הָאִשָּׁה וַתֹּאמֶר לְאִישָׁהּ לֵאמֹר אִישׁ הָאֱלֹהִים בָּא אֵלַי וּמְרָאֵהוּ
 כְּמֵרָאֵה מֶלֶאךָ הָאֱלֹהִים נוֹרָא מְאֹד וְלֹא שָׂאֲלַתִּיהוּ אֵי־מִנָּה הוּא וְאֶת־שְׁמוֹ
 לֹא־הִגִּיד לִי :...
 (כ) וַיְהִי בַעֲלוֹת הַלֵּהָב מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ הַשְּׂמִימָה וַיַּעַל מֶלֶאךָ יִקְוֹק בְּלֶהָב
 הַמִּזְבֵּחַ וּמִנּוֹחַ וְאֶשְׁתּוֹ רָאִים וַיִּפְּלוּ עַל־פְּנֵיהֶם אַרְצָה : (כא) וְלֹא־יָסַף עוֹד
 מֶלֶאךָ יִקְוֹק לְהֵרָאֵה אֶל־מִנּוֹחַ וְאֶל־אֶשְׁתּוֹ אִזּו גָּדַע מִנּוֹחַ בְּיַמְלֶאךָ יִקְוֹק
הוא :

”שלוחי אנוש”

13. שופטים ז - גדעון

(כד) וּמֶלֶאכִים שָׁלַח גְדֵעוֹן בְּכַלְהֵר
 אֶפְרָיִם לֵאמֹר רָדוּ לְקִרְיַת מִדְּגָן...

14. שופטים יא - יפתח

(יג) וַיֹּאמֶר מְלָךְ בְּנֵי־עַמּוֹן אֶל־מֶלֶאכֵי
 יִפְתָּח כִּי־לָקַח יִשְׂרָאֵל אֶת־אַרְצֵי בְּעֻלּוֹתָו
 מִמִּצְרָיִם...

במדבר כ"ז – מינוי יהושע

(טו) וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל־יִקְוֹק לֵאמֹר : (טז) יִפְקֹד יִקְוֹק אֱלֹהֵי הַרוּחַת
 לְכָל־בָּשָׂר אִישׁ עַל־הַעֲדָה : (יז) אֲשֶׁר־יֵצֵא לְפָנֵיהֶם וְאֲשֶׁר יָבֹא לְפָנֵיהֶם
 וְאֲשֶׁר יוֹצִיאֵם וְאֲשֶׁר יָבִיאֵם וְלֹא תִהְיֶה עֲדַת יִקְוֹק כְּצֵאן אֲשֶׁר אִירֹלֵהֶם
 רָעָה : (יח) וַיֹּאמֶר יִקְוֹק אֶל־מֹשֶׁה קַח־לְךָ אֶת־יְהוֹשֻׁעַ בֶּרְנוֹן אִישׁ אֲשֶׁר־רוּחַ
 בּוֹ וְסִמְכַת אֶת־יָדָךְ עָלָיו : (יט) וְהֶעַמְדַת אֹתוֹ לְפָנֵי אֲלֶעָזָר הַכֹּהֵן וּלְפָנֵי
 כָּל־הָעֵדָה וְצוּיַתָּה אֹתוֹ לְעֵינֵיהֶם : (כ) וְנִתְּתָה מֵהוֹדָךְ עָלָיו לְמַעַן יִשְׁמְעוּ
 כָּל־עַדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל : (כא) וּלְפָנֵי אֲלֶעָזָר הַכֹּהֵן יַעֲמֹד וְשָׂאֵל לוֹ בְּמִשְׁפַּט
 הָאוּרִים לְפָנֵי יִקְוֹק עַל־פִּיו יֵצְאוּ וְעַל־פִּיו יָבֹאוּ הוּא וְכָל־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֹתוֹ
 וְכָל־הָעֵדָה : (כב) וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יִקְוֹק אֹתוֹ וַיִּקַּח אֶת־יְהוֹשֻׁעַ
 וַיַּעֲמֵדְהוּ לְפָנֵי אֲלֶעָזָר הַכֹּהֵן וּלְפָנֵי כָל־הָעֵדָה : (כג) וַיִּסְמָךְ אֶת־יָדָיו עָלָיו
 וַיִּצְוֶהוּ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יִקְוֹק בְּיַד־מֹשֶׁה :

במדבר כ"ה – מינוי פינחס

(י) וַיְדַבֵּר יִקְוֹק אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר : (יא)
 פִּינְחָס בֶּן־אֲלֶעָזָר בְּרֵאֵהוֹן הַכֹּהֵן הַשֵּׁבִיב
 אֶת־חַמְתִּי מֵעַל בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּקִנְאוֹ
 אֶת־קִנְאָתִי בְּתוֹכָם וְלֹא־כִלִּיתִי אֶת־בְּגָדִי
 יִשְׂרָאֵל בְּקִנְאָתִי : (יב) לָכֵן אֶמַר הַנְּבִי
 נִתְּנוּ לוֹ אֶת־בְּרִיתִי שְׁלוֹם : (יג) וְהָיְתָה לוֹ
 וּלְזָרְעוֹ אַחֲרָיו בְּרִית כְּהֵנָּה עוֹלָם תַּחַת
 אֲשֶׁר קִנְאָ לַאֲלֹהֵיו וַיִּכְפַּר עַל־בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל :